

A semmitmondó megtérés

Jézus Krisztus azzal a küldetéssel jött a földre, hogy az Istentől bűnei miatt elszakadt embert megmentse. Megmentésre szorulunk, mert az igaz és szent Isten törvénye büntetésért kiált és ítéletet követel, ami örök halál, azaz Isten búsult haragjának örök elszenvedése. Ez rettenetes perspektívát jelent mindenkire nézve.

De az Úr, aki gazdag irgalomban, elküldte Fiát engesztelő áldozatul értünk. Jézus Krisztus ennek értelmében meghalt a kereszten, átokká lett értünk és kifizette bűneink adóságát. Az ellenünk szóló vádiratot a keresztre szegezte. Ez lett üdvösségünk forrása. Ezért bocsáthat meg az igaz Isten. Így menthet fel minket bűneink terhes következményeitől. Ráadásul a bűnt magát is megbocsátja és újjá teremt, hogy a korábban édesnek tűnő bűnt megutálva, szent igyekezettel engedelmeskedjünk Neki. Ezek után a legfőbb követelmény, a legcsodálatosabb krisztusi küldetés ez: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erőddel és teljes értelmiddel, és szeresd felebarátodat, mint magadat.” (Lukács 10,27)

Ez tehát Jézus Krisztus munkája, amelyet az ember megmentése érdekében tett. De mi a felelősségünk és részünk nekünk üdvözülésünk érdekében? A válasz röviden ennyi: megtérés és hit! Jézus Krisztus ezt hirdette egyik első üzeneteként, mikor elkezdte megváltói tevékenységét: „Betelt az idő, elközelített az Isten országa. *Térjetelek meg, és higgyetek az evangéliumban!*” (Márk 1,15). Az apostolok is erre a két dologra fektették a hangsúlyt: „mind zsidóknak, mind görögöknek bizonyosságot tettem az Istenhez való megtérésről és a mi Urunk Jézus Krisztusban való hitről” (ApCsel 20,21). Azóta fokozatosan világossá vált, hogy Jézus Krisztus elvégzett megváltásának üdvös következményében akkor részesülünk, mikor megtérünk korábbi istentelen életünkől és hittel rábízunk magunkat Jézus Krisztusra.

Máig megmaradt a köztudatban, hogy a keresztyén élet a személyes megtéréssel kezdődik. Viszont már nem olyan egyértelmű, hogy milyen megtéréssel. Amikor népegyházak, hitvalló gyülekezetek és szélsőbaloldali „keresztyén” szekták is ezt a kifejezést használják követőik életében végbement nagyobb változások jellemzésére, akkor jogosan merül fel a kérdés, hogy ki mit ért megtérés alatt? Tényleg mindenki ugyanazt? Ha nem, akkor meddig tágítható egy szó jelentésköre? Mennyi rugalmasságot tanúsít egy bibliai fogalom?

A gyakorlat úgy működik, hogy a keresztyén közösségek mindegyike valamilyen istenélményt kíván közvetíteni. Az egyik misztikusabbat, a másik érzelmit, a harmadik eksztatikusabbat vagy esztétikait. Az egyik szerint a sákramentumok közvetítik Isten jelenlétét, a másik szerint a keresztyén rockzenével felfűtött dicsőítés vagy éppen a Lélek csodatevő karizmái, de akadnak olyanok is, akik a genfi zsoltárokra esküsznek. Amikor a hallgatók, vagy mondhatnám „vallásos élményfogyasztók” átélnek egy katarzist nyújtó momentumot (rendszerint az nem számít hogyan érte el!), rögtön megszületnek a megfelelő értelmezések: „Isten megtérést adott”, „most volt a Lélekkeresztséged”, „találkoztál Istennel”, „egyesültél Jézussal”, „kiáradt rád a kegyelem”, „betöltött az Úr”. Máig sok teológus véli azt, hogy a lélek bensőjében lezajló vallásos élmények általában azonosak, csak mindegyik teológiai és kegyességi irányzat más fogalomtárral, más nyelvezettel értelmezi azokat. És akadnak olyanok is, akik a keresztyénségen belüli és kívüli, pl. a keleti vallások által nyújtott istenélményeket hasonlónak látják. De a keresztyénségen belül maradván, mindenkinek kapóra jön a megtérés szó használata, ha ezek a vallási, állítólag Isten jelenlétét közvetítő élmények valamilyen változást eredményeznek az egyéneknél.

A Biblia szerint azonban a keresztyén vallásnak nem célja istenélményeket közvetíteni, hanem a bűn, az Istennel szembeni lázadás és engedetlenség (Róm 1,18) problémáját rendezni. Az élmények legfeljebb kísérő jelenségek. A lényeg, hogy az ember visszatérve Istenéhez imádja Őt és dicsőségére éljen. Éppen ez elől akarnak a legtöbben kitérni. A

bűn vakít (*Róm 1,21-22*), megkeményít (*Róm 2,5*), erkölcstelen kívánságok rabjává tesz (*Róm 1,24*) és gyűlöletet táplál Isten iránt (*Ef 2,3*). Ezért nehéz megalázkodni Isten előtt, a bűnöket beismerni és megutálni, vállalni a szégyent az elkövetett gonoszságokért, és őszinte töredelemmel és hittel bocsánatért fohászolni Krisztus előtt. Annyira nehéz ez, hogy Isten Lelke nélkül senki sem képes Krisztushoz jönni (*Jn 16,7-11; Jn 6,44.65*). Ellenben a Szentlélek nélkül az önigazult bűnös jónak tartja önmagát, gőgös, erkölcsös életvitelére hivatkozik, és mindenféleképpen méltónak tartja magát a mennyországra.

Az egyházak és a gyülekezetek tragikus hibát követnek el, amikor istenélményeket akarnak kínálni azoknak, akik nem rendezték bűneiket Istennel. Ameddig egy személy nem részesül bűnei bocsánatában, nem lehet semmilyen más élménye Istennel, hiszen „vétkeitek választottak el titeket Istenetektől, és bűneitek fedték el előletek arcát” (*Ézs 59,2*). De a megtérés kegyelmét, ajándékát Isten adja (*Ef 2,8-9*). És itt jelentkezik a nagy probléma: Istent nem lehet manipulálni, az egyházak nem tudják rávenni Őt, hogy a létszámbeli növekedésük, a statisztikai sikerük érdekében nyissa meg jobban a kegyelem csapját (*Róm 9,15-16*). Márpedig a sikert mindenki számokkal méri. Ezért egy ideje nem kevés egyház és gyülekezet „istene” a tagság és a létszám növekedése. Erre áldoznak mindent. Ennek oltárán feláldozzák korábbi elveiket, bibliai meggyőződéseiket, még az Igazságot is. Majdnem minden jöhet, ami működik, ami keresztyén csomagolásban kínálva fogyasztható, amire igény van, ami számbeli sikert biztosít. Ezért nagy a konkurencia a vallásos élmények piacán. Ezért szaporodik az istenélmények kínálata. És ha valaki fogyasztóként ezt beveszi, rögtön jön az eredményhirdetés: barátunk megtért! Ha fogyasztói függőséget mutat, felveszik tagjaik sorába.

Az egész megtérésből csak a lényeg hiányzik, ahogyan a halott embernek is mindene megvan, csak éppen a szíve nem ver. Mert a megtérés lényege: a BŰNBÁNAT. Az Újszövetség „megtérési” szava (*metanoia*) ugyanis megbánást jelent. Aki addig édesnek találta a bűnt, meggondolja magát, megvilágosodik a Szentlélek által, és gondolkodása gyökeresen megváltozik. Ezután utálatosnak tartja a bűnt, mert az a legnagyobb sértés a szent Atya és a szerető Krisztus iránt. Gondolkodásának megváltozása pedig bűnbánatban fejeződik ki (*ApCsel 3,19a*). Szíve összetörik, rengeteg gonoszságát fájlalva. Ekkor hátat fordít addigi bűnös életvitelének és Istenhez fordul (*ApCsel 26,20*). Bocsánatért esedezik Krisztus áldozatára hivatkozva. Első hiteles keresztyén élménye a bűnbocsánat elnyerése fölötti öröme lesz a megtérő etióp kincstárnokhoz hasonlóan, aki örömmel ment tovább az útján (*ApCsel 8,39*). Azonban bűnbánat nélkül nincs megtérés. Bűnbánat nélkül a megtérés semmitmondó.

Chiciudean Miklós